

Dvajset parov bo reklo da

Prva mednarodna ohceta v Ljubljani je bila leta 1965. Po prekinitvi, ki je bila med letoma 1975 in 1979, so prireditev »Kmečka ohceta« preimenovali v »Ohceta v Ljubljani«. Število parov, ki se želijo poročiti v okviru te prireditve, iz leta v leto narašča. Letos se bo v poročno knjigo na ljubljanskem magistratu vpisalo kar 20 parov iz Avstrije, Češkoslovaške, Francije, Italije, Luksemburga, Madžarske, Nizozemske, Poljske, Sovjetske zveze, Združenih držav Amerike, Zvezne republike Nemčije in Jugoslavije.

Kakšna bo letošnja »Ohceta v Ljubljani«? Ob pogledu na program prireditve vse kaže, da bo zelo pestra in zanimiva. Na Prešernovem trgu bodo 26., 27. in 28. junija promena-dni koncerti. Na Dvornem trgu se nam obeta 28. junija novost: teater na planem. Veliko ljudi bo verjetno pritegnila tudi odprta scena 28. in 29. junija. Na Ribjem trgu bodo namreč postavili oder z ozvočenjem, ki bo na razpolago prav vsakomur, ki bo želel pokazati kaj zanimivega. Nastopili bodo torej instrumentalisti, pevci, recitatorji, plesalci, igralci... V času »Ohceta« bodo po Ljubljani tudi nastopi domačih in tujih folklornih skupin, godbenikov in pevcev.

Letos posvečajo še posebej veliko skrb prizadevanju, da mesto po sami poroki ne bo

zamrlo. Poročni obred bo sicer popoldne, toda kljub temu bo dopoldanski program ravno tako zapolnjen. Za spremembo ne bo tokrat svatovanje v Tivoliju, ampak na prostem (če le vreme ne bo ponagajalo) na Gospodarskem razstavišču. Ob tem bo popoldne na Pogačarjevem trgu veselica, kjer bodo pekli celo vola. Tako z odhodom povorke (v kateri bo več kot 2000 svatov, narodnih noš, članov folklornih skupin, zborov, godb na pihala in drugih skupin) iz središča mesta ne bo nastopilo mrtvilo.

Ob »Ohceta« v Ljubljani, ki bo trajala od 26. do 30. junija, bo še vrsta spremljajočih prireditvev. Prodajni sejem domače in umetne obrti in posebne ponudbe gostincev na stojnicah na Prešernovem

trgu, Cankarjevem nabrežju, Jurčičevem trgu in Dvornem trgu, bo od 25. do 30. junija. Na Ljubljani bo 25. junija tradicionalni Kres. V času »Ohceta« bo v gostiščih ob Ljubljani živa glasba in posebna ponudba.

O »Ohceta« v Ljubljani smo se pogovarjali z režiserjem, Iztokom Toryjem, ki je eden letošnjih soustvarjalcev in realizatorjev te velike prireditve. Povedal nam je tudi nekaj o samem pomenu ohceta:

»Impulzi, ki jih daje ohceta kot sprožilni moment, kažejo, da se širijo, ohranjajo in ponovno vzpostavljajo skrbi za slovensko izročilo. Veliko več se dogaja, kot se je pred nedavnim. Drugi bistveni moment je mednarodnost te prireditve, kjer s pari prihajajo tudi novinarji. V tujem tisku se tako precej piše o Ljubljani, Sloveniji in Jugoslaviji nasploh z reportažami, ki so neplačljive, medtem ko bi morali klasično propagando drago plačati.«

Upajmo, da bo ob vsem tem »Ohceta v Ljubljani« uspelo naše mesto trajneje potegniti iz mrtvila, nad katerimi se pritožujemo še posebej ob koncu tedna.

MILICA GOJANOVIC

POŠTARSKI ZBOR MED PRVIMI V LJUBLJANI

Ponovno rojstvo na dan osvoboditve

Mešani pevski zbor Kulturnoumetniškega društva Poštar Ljubljana, ki je bil ustanovljen leta 1926 in pred dvema letoma na novo sestavljen, je na letnem koncertu, ki ga je imel 1. junija v Ljubljani, navdušil več sto poslušalcev.

Tradicija kulturnoumetniškega delovanja ljubljanskih poštarjev sega v dvajseta leta, ko so hoteli uslužbenci ljubljanske pošte leta 1924 ustanoviti pevsko društvo, vendar jim takratna uprava ptt direkcije ni bila naklonjena. Želja pa je ostala in tako je leta 1926 le prišlo do ustanovitve pevskega društva. Zato šteje zbor leto 1926 za letnico svoje ustanovitve. Ob desetletnici dela so pevci dobili leta 1936 v dar prapor, ki ga še danes hranijo v arhivu KUD Poštar. Že pred vojno je zbor imel 135 nastopov, po fašističnem vdoru v Jugoslavijo pa se je maja 1941 pridružil kulturnemu molku. Je eden izmed redkih v Ljubljani, ki se lahko pohvali, da je bil ponovno ustanovljen 9. maja 1945, ob osvoboditvi Ljubljane.

V okviru Kulturnoumetniškega društva Poštar je bilo po osvoboditvi ustanovljenih več sekcij, ki so tvorno prispevale k širjenju kulturnega poslanstva med ljubljanskimi poštarji. To so bile dramska sekcija, salonski orkester, slikarska in risarska sekcija, plesna skupina, oktet, moški in mešani pevski zbor in godba na pihala. Z leti je večina sekcij prenehala z delom. Ostali sta le mešani pevski zbor pod vodstvom Antona Vračka in godba na pihala, ki jo vodi Viktor Kavalič.

Mešani pevski zbor Kulturnoumetniškega društva Poštar Podjetja za ptt promet Ljubljana je bil leta 1982 na novo sestavljen. Dotedanjega zborovodjo Antona Vračka je zamenjal Viktor Zadnik, starejši pevec, katerih glasovni

razpon ni več sledil zahtevam zborovskega petja, pa novi, mlajši pevci. Zbor šteje danes 35 članov, akcije za pridobitev novih pa se nadaljujejo. Skoraj v celoti ga sestavljajo pevci iz vrst ljubljanskih poštarjev, na široko pa je odprl vrata tudi vsem drugim. Tudi v novi sestavi je imel zbor že številne uspešne nastope. Višek njihove letošnje pevske sezone pa je vsekakor letni koncert, na katerem so 1. junija v Ljubljani z ubranim petjem in bogatim programom ljudskih, umetnih in revolucionarnih pesmi navdušili več sto poštarjev in gostov.

V okviru Kulturnoumetniškega društva Poštar pa so v zadnjih dveh letih ponovno zaživele nove sekcije. Tako imajo ljubljanski poštarji v svojem društvu danes poleg mešanega pevskega zbora in godbe na pihala, ki je edina pihalna godba v občini Ljubljana Center in ki bo letos slavila svojo 50-letnico, še folklorno skupino, zabavni ansambel in likovno sekcijo. mb

Z letnega koncerta mešanega pevskega zbora KUD Poštar, ki je bil 1. junija v Ljubljani (Foto: Breda Malenšek)

MESTNI MUZEJ PRAZNUJE PETDESETLETNICO

Gradivo za danes zbirali že med NOB

Prihodnje leto bo Mestni muzej Ljubljana praznoval petdesetletnico. Ustanovljen je bil z namenom, da prikaže zgodovino Ljubljane in njene okolice od pradavnine do najnovejše dobe. Najprej je zažvela kulturnozgodovinska zbirka stilskega pohištva, ki je bila postavljena še pred drugo svetovno vojno.

Med vojno je delovala v muzeju organizacije OF, ki je poskrbela, da je veliko gradiva iz tega prelomnega obdobja dobil novoustanovljeni Muzej ljudske revolucije Slovenije v Tivoliju.

Povojno obdobje je s hitrim urbanim razvojem mesta zatevalo arheološki oddelk, ki bi zaščitil arheološko dediščino, kjer so začeli novogradnje. To mu je v celoti uspelo: Zbrali so nad trideset tisoč predmetov iz Ljubljane in okolice ter ustvarili dva arheološka rezervata na prostem iz obdobja rimske Emone. V pripravi pa je tudi stalna arheološka zbirka ob obletnici muzeja.

Pred petimi leti je bil ustanovljen oddelk ljudske revolucije, ki proučuje obdobje od 1918 naprej. Zbirajo, obdelujejo, raziskujejo in predstavljajo gradivo iz tega časa. Ob tem prosijo vse občane, ki imajo predmete, fotografije, dokumente, časopise ali drugo gradivo iz predvojnega ali vojnega obdobja, da to sporočijo muzeju. Ta oddelk skrbi tudi za spomeniški kompleks na Urhu. Opremili so spominsko sobo Franca Rozmana Staneta v Pirničah in bunker, bivališče CK ZKS v Žirovnikovem grabnu pod Katarino. Skupaj z Muzejem ljudske revolucije Slovenije so pripravili razstavi »OF v Ljubljani, država v državi« in »Tito z nami v Ljubljani«.

Sodelujejo z vsemi, ki se ukvarjajo z zgodovino Ljubljane v novem obdobju. Njihova prednostna naloga pa je postavitev stalne razstave Ljubljana 1941–1945. Najnovejši oddelk, galerija ljudske revolucije, pa bo začel delovati šele z letošnjim letom. Posvečala naj bi se likovni predstavitvi revolucije in NOB pri nas in na tujem, zato je tudi prostorsko povezana z oddelkom ljudske revolucije v stavbi na Mestnem trgu 10.

Obe hiši, v katerih deluje muzej, matični na Gosposki 15 (bivša palača grofov Auerspergov-Turjaških) in na Mestnem trgu 10 (Hrenova hiša) sta izredno stari, več kot tristo let. To nalaga muzeju skrb za kulturno dediščino, hkrati pa povzroča velike stroške. V preteklih letih je muzej vložil nad šest milijonov dinarjev v obnovo strehe na matični hiši, v obnovo prostorov za arheološko zbirko in usposobil prostore v hiši na Mestnem trgu 10, ki jih je ljubljanska kulturna skupnost dobila v dar od Slovenijalesa.

Pokazalo pa se je, da so bile naložbe v te prostore celo prenaplajene, ker je streha v izredno slabem stanju. Da ne bi bile ogrožene prostorske pridobitve, je potrebno že letos obnoviti streho, kar bo omogočilo nadaljnje delo dvema oddelkoma muzeja in zaščitila stavbo pred nadaljnjim propadanjem, da bo sploh lahko dočkala spomeniško obnovo. Občinska stanovanjska skupnost je pripravila projekt za obnovo. Če bodo lahko zbrali sredstva od etažnih lastnikov, mestnega muzeja in same stanovanjske skupnosti, bi že letos obnovili streho, pridobili nove stanovanjske prostore in odprli pot spomeniški zaščiti stavbe.

LOJZ TRŠAN

KUD LJUBLJANSKE BANKE

Pesmi dovolj, pevcev premalo

V želji, da bi tudi v naši banki zažvela kulturna dejavnost in da bi gojili slovensko narodno pesem med našimi delavci, je nastal Mešani pevski zbor. Od njegove ustanovitve, leta 1975, ga strokovno vodi in oblikuje Rudi Loborec, nam je povedala predsednica KUD Ljubljanske banke Nataša Perovšek.

Prijav je zelo veliko, malo pa je zagnanih. Nekaterim zmanjka navdušenja, drugi imajo premalo prostega časa ali pa jih veseli kaj drugega. Če bi zbor deloval nekje na vasi, bi bilo morda drugače, tu v mestu pa je še veliko drugih stvari, ki pritegnejo človeka. Od 15 članov, kolikor nas je bilo v začetku, je še danes med 28 člani zbora nekaj »stebrov«, ki so mu zvesti vsa leta. Kljub veliki reklami (preko bančnega glasila in plakatov vabimo vsako leto nove pevce v naše vrste) je težko pridobiti nove člane.

● Kako rešujete težave s članstvom?

– Po našem statutu ima pravico pristopiti k zboru vsak državljan SFRJ. Odprli smo vrata vsem resnim ljubiteljem petja, saj sprejemamo v naše vrste tudi pevce iz drugih OZD. Pa imamo kljub temu še vedno težave. V zboru je 9 moških. Če so vsi, še gre, če pa kdo manjka, je problem.

● Imate veliko vaj?

– Ko pridejo novi člani, se poleg redne tedenske vaje uvede še dodatna, druga vaja v tednu, ki je namenjena novim pevcem. Ker večina pevk in pevcev ne pozna not, je potrebno individualno delo po glasovnih skupinah, preden se lahko začne oblikovati pesem.

● Kakšno zvrst pesmi gojite?

– Pojemo predvsem narodne in partizanske pesmi, pa tudi za umetno pesem imamo veselje.

● Se pogosto predstavljate javnosti?

– V vseh teh letih smo imeli nad 100 internih in javnih nastopov. Organizirale so jih družbenopolitične organizacije Ljubljanske banke, JLA, druge organizacije združenega dela, skupščina mesta Ljubljane, ZKO in odbor MPZ. Poleg dvakratnega gostovanja na Koroškem štejemo med naše največje uspehe tudi polurno oddajo na RTV. Program na naših nastopih je pester. K temu prispeva tudi ženska zasedba, ki deluje v okviru zbora. Že dolga leta pa nas na vseh koncertih spremlja na harmoniki Borut Lesjak.

● Zabavnega življenja vam v zboru najbrž ne manjka?

– Pravilo, da zbor sploh deluje, je, da ima poleg rednega dela tudi zabavno življenje. Ko za dva poletna meseca končamo z delom, priredimo vsako leto v juniju piknik. Ob novem letu imamo že tradicionalnega dedka Mraza, ne pozabimo pa tudi na rojstne dneve naših pevcev in pevk. Če se kdo poroči, pridemo obvezno tudi na Magistrat.

Vsi, ki bi radi peli in prijateljvali s člani bančnega zbora, so vabljeni, da se jim pridružijo vsak ponedeljek ob 19. uri v prostorih Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana v Šubičevi ulici 2/VI.

MILICA GOJANOVIC